

בש"פ 4313/18 - רפאל עמר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4313/18

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המבקש: רפאל עמר

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי
בתל אביב-יפו מיום 23.5.2018 בעמ"ת
49135-05-18 שניתנה על ידי כב' השופטת ש' זמיר

בשם המבקש: עו"ד ערן ראו, עו"ד ליאור גולן

החלטה

1. בפני בקשת רשות לערור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 23.5.2018 (עמ"ת 49135-05-18, השופטת ש' זמיר). בית המשפט המחוזי קיבל ערר שהגישה המדינה על החלטתו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו מיום 13.5.2018 (מ"ת 765-04-18, השופט ר' פרי), והורה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקע והליכים קודמים

2. בחודש אפריל 2018 הוגש נגד המבקש ושניים נוספים כתב אישום המייחס להם עבירות של סחר בסמים. לפי המתואר בכתב האישום, המבקש ואחד מהנאשמים הנוספים ביצעו בשתי הזדמנויות שונות עסקה למכירת סם מסוג קוקאין עם סוכן משטרתי סמוי. בגין המעשים המתוארים בכתב האישום יוחסו למבקש עבירות של יצוא, יבוא, וסחר והספקה לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 בצירוף סעיף 29(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

3. בד בבד עם כתב האישום הגישה המדינה בקשה לעצור את המבקש והנאשמים הנוספים עד תום ההליכים נגדם. מבקשת המעצר עלה כי לחובת המבקש הרשעה קודמת בעבירות של הפרעה לשוטר ושימוש ברכב ללא רשות משנת 2015, עת היה קטין, וכן כי תלוי ועומד נגד המבקש כתב אישום הכולל תשעה אישומים של עבירות סחר בסמים מסוג מריחואנה. בית משפט השלום הורה על הגשת תסקיר מעצר בעניינו של המבקש, ובהמשך הורה על הגשת תסקיר משלים אשר יבחן את האפשרות לעצור את המבקש במתכונת של פיקוח אלקטרוני.

4. ביום 13.5.2018 קבע בית משפט השלום כי יש מקום לעצור את המבקש בפיקוח אלקטרוני בבית אביו, בתוספת שורה של תנאים מגבילים. בית משפט השלום ייחס משקל לגילו הצעיר של המבקש, שהוא בן 19 שנים, וכן להערכתו של שירות המבחן כי מעצר במתכונת של פיקוח אלקטרוני ישמש מסגרת הולמת למבקש. בית משפט השלום הוסיף כי הוא עצמו התרשם לחיוב מחלק מהמפקחים המוצעים וכי הוא סבור שמעצר בפיקוח אלקטרוני יאין את המסוכנות הנשקפת מהמבקש. בית משפט השלום ציין ברקע הדברים כי הוא מייחס משקל בהקשר זה אף לסוגיה של צפיפות הכליאה בבתי המעצר בישראל (בהתייחס לבג"ץ 1892/14 האגודה לזכויות האזרח נ' השר לביטחון פנים (13.6.2017)). בהמשך לכך, ולאחר שהתקבלה חוות דעתו של הממונה על הפיקוח האלקטרוני, הורה בית משפט השלום ביום 22.5.2018 על מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני בהתאם להחלטתו הקודמת.

5. המדינה הגישה ערר על החלטתו זו של בית משפט השלום. ביום 23.5.2018 קיבל בית המשפט המחוזי את הערר והורה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, מאחורי סורג ובריח.

6. בית המשפט המחוזי עמד על כך שהמבקש ביצע לכאורה את העבירות מושא כתב האישום הנוכחי בעת שתלוי ועומד נגדו כתב אישום אחר שנסב על עבירות של סחר בסמים בריבוי אישומים ומקרים. במסגרת הליך זה, כך צוין, שוחרר המבקש בתנאים מגבילים תוך שבית המשפט נותן בו אמון ואף מאפשר לו לצאת ללימודים. בית המשפט המחוזי ציין כי המבקש "הפר בעצמו ודרס ברגל גסה את האמון שנתן בו בית המשפט" וכן "הסלים את התנהגותו העבריינית". זאת, בשים לב לכך שכתב האישום הראשון ייחס למבקש סחר בסם מסוג מריחואנה וכעת מיוחס לו סחר בסם מסוג קוקאין. בית המשפט המחוזי הוסיף והדגיש כי הכלל הנוהג בעבירה של סחר בסם מסוכן הוא כי חלופת מעצר אינה מספקת לאיון המסוכנות, וכי רק במקרים חריגים ויוצאי דופן ניתן יהיה לחרוג מהכלל. המקרה דנן, כך נקבע, אינו מצדיק זאת, בין היתר בהתחשב בתסקיר שירות המבחן שממנו עולה כי חרף גילו הצעיר המבקש הפנים דפוסים עבריינים ואינו נענה לסמכות חיצונית – של הוריו, של הוראות החוק ושל בית המשפט.

בקשת רשות הערר

7. הבקשה שבפני מכוונת נגד החלטתו של בית המשפט המחוזי. המבקש טוען כי החלטה זו חורגת מאמות המידה שנקבעו על ידי בית משפט זה בתחום של דיני מעצרים. לשיטת המבקש, על בית המשפט להימנע ככל הניתן מפגיעה

בחירותו של הנאשם על ידי מעצרו מאחורי סורג ובריה, אף במקרים של עבירות סמים. המבקש מוסיף וטוען כי הבקשה מעוררת סוגיה משפטית עקרונית בכל הנוגע לגדר ההתערבות הראוי של ערכאת ערעור בהחלטה של שחרור ממעצר המבוססת על התרשמותה הישירה של הערכאה הדיונית מן המפקחים המוצעים. בהקשר זה המבקש טוען כי בית משפט השלום ערך דיון מקיף ויסודי בבקשת המדינה לעצרו, ולא נפלה בהחלטתו שגיאה גלויה. לשיטתו, בנסיבות אלה לא היה מקום להתערב בהחלטה האמורה.

8. באופן יותר ספציפי, המבקש חוזר ומדגיש את גילו הצעיר ואת העובדה שמדובר במעצר ממושך ראשון עבורו, שהשפעותיו עליו ניכרות. המבקש מוסיף וטוען כי הוא לא היה "הרוח החיה" מאחורי ביצוע העסקאות המפורטות בכתב האישום, בין היתר משום שהוא לא החזיק בסמים טרם ביצוע העסקה. כמו כן, המבקש סומך את ידיו על עמדתו של שירות המבחן, אשר התרשם כי מעצר בפיקוח אלקטרוני יכול לספק מענה הולם למסוכנות הנשקפת ממנו. לבסוף, המבקש טוען כי הפגיעה בזכויותיו מתעצמת בשים לב לכך שהנאשם השלישי בכתב האישום, שעל פי הנטען מעורבותו בעסקת הסמים משמעותית יותר מזו של המבקש, שוחרר לחלופת מעצר.

דיון והכרעה

9. לאחר ששקלתי את הדברים אני סבורה שיש לדחות את הבקשה מבלי להידרש לתגובת המדינה.

10. כידוע, יש מקום להיעתר לבקשת רשות לערור ב"גלגול שלישי" רק במקרים חריגים שבהם מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית או בהתקיים נסיבות פרטניות מיוחדות המצדיקות זאת, כגון פגיעה בלתי מידתית בזכויות הפרט או אי מתן משקל ראוי לשלום הציבור וביטחון (ראו למשל: בש"פ 1712/17 חאג' יחיא נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (8.3.2017); בש"פ 10171/17 בונדרנקו נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (8.1.2018)). חרף האופן בו הציג המבקש את טענותיו, בקשתו אינה מעלה שאלה עקרונית כאמור, והיא מכוונת נגד קביעותיו של בית המשפט המחוזי בנסיבות הקונקרטיות של המקרה. לא למותר לציין כי קביעות אלה מיישמות את פסיקתו של בית משפט זה בכל הנוגע למדיניות הנוהגת לגבי מעצר עד תום ההליכים בעבירות סמים שלא לצריכה עצמית (ראו למשל: בש"פ 8281/12 גז נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (26.11.2012); בש"פ 5870/13 מדינת ישראל נ' מזאריב, פסקה 10 (3.9.2013); בש"פ 3302/14 אבו עמר נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (19.5.2014)).

11. כמו כן, אני סבורה כי מתקיימות במקרה זה נסיבות פרטניות מיוחדות המצדיקות מתן רשות ערר. אכן, המבקש הדגיש בטענותיו את נסיבותיו האישיות, ובכלל זה את גילו הצעיר. אולם, שיקול זה הובא בחשבון על ידי בית המשפט המחוזי, אשר שקל - לצד גילו של המבקש - את מכלול הנסיבות, לרבות העובדה שהמבקש ביצע את העבירות בעת שהיה משוחרר בתנאים מגבילים במסגרת הליך פלילי אחר שבו מיוחסות לו עבירות סמים. כאמור, אני סבורה כי קיימת עילה להתערב בכך, בהתחשב באמת המידה למתן רשות ערר בגלגול שלישי. עוד אוסיף, גם אם למעלה מן הצורך, כי אני סבורה שטענת המבקש בדבר השוואתו לנאשם השלישי בכתב האישום מצדיקה מתן רשות ערר, בשים לב להבחנות רלוונטיות ביניהם, ובכלל זאת לכך שבהתאם לחומר המצורף לבקשה, לחובתו של הנאשם האמור אין הרשעות קודמות.

12. סוף דבר: הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ד בסיון התשע"ח (7.6.2018).

ש ו פ ט ת
